Газета Верховної Ради України

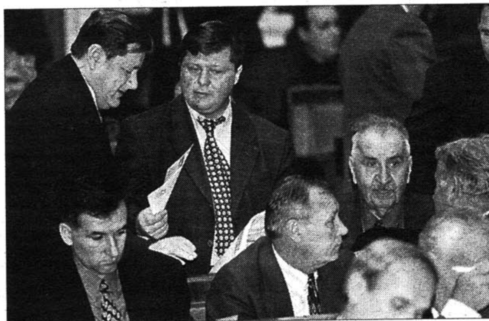

Голос України

№ 211 (2458) ▪ Четвер, 16 листопада 2000 року ▪ Ціна договірна

Парламентська хроніка

На пенсію — в 65. Якщо доживемо

Ранкове і денне засідання 15 листопада

Під час оголошення депутатських запитів і заяв голова тимчасової слідчої комісії ВР з перевірки діяльності колишнього Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка Ярослав Кендзьор доповів про результати діяльності цієї комісії. Зібрані матеріали було направлено до Генеральної прокуратури України. Однак відповідь, за словами Я. Кендзьора, «майже анекдотична». Генпрокуратура повідомила, що не може взяти до розгляду матеріали комісії, бо... парламент не наділяв її повноваженнями звертатися до Генпрокуратури. Однак комісія і надалі вимагатиме розгляду Генпрокуратурою результатів перевірки.

Великий резонанс викликало обговорення поданого урядом проекту закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Доповів міністр праці та соціальної політики Іван Сахань. Законопроект передбачає створення трирівневої пенсійної системи в Україні. Перший рівень становитиме солідарна система пенсійного страхування, другий і третій — системи накопичувального державного та недержавного пенсійного забезпечення.

(Закінчення на 2-й стор.).

16 листопада

- 1788 р. Народився історик Дмитро Бантиш-Каменський. Автор, зокрема, «Історії Малої Росії».
- 1842 р. Помер учений, винахідник і громадський діяч Василь Каразін. З його ініціативи засновано Харківський університет (1805).
- 1943 р. У бою під Овручем загинув командир словацького партизанського загону, що діяв на Україні, Ян Налепка. Герой Радянського Союзу.

На порозі XXI століття

У Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» розпочалася дводенна наукова конференція «Україна на порозі XXI століття: уроки реформ та стратегія розвитку». У відкритті взяли участь Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради України Іван Плющ, Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, повідомляє кореспондент Укрінформу.

Звіримо борги

Обговорення угоди про реструктуризацію українського державного боргу за спожитий російський газ буде головною метою робочого візиту до Москви Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка. На його думку, повідомляє «Інтерфакс-Україна», цей борг становить 1,4 млрд. доларів. В інтерв'ю агентству прем'єр наголосив, що близько 190 млн. з цієї суми нині — «під з'ясуванням», решту Україна підтвердила. Віктор Ющенко також нагадав, що домовленість про реструктуризацію українського боргу перед Росією досягнуто «політично» на сочинській зустрічі президентів України та Росії Леоніда Кучми і Володимира Путіна.

Кримська пошта для людей з любов'ю

**від зорі працює до зорі.
Хай приносять щастя і здоров'я
в кожну хату наші поштарі!**

Цим невигадливим куплетом з власного гімну почався Сімферопольському палаці профспілок традиційний, уже третій, огляд-конкурс творчих колективів Кримської дирекції «Укрпошти». А привід урочистий — День працівників телебачення, радіо і зв'язку. Аматорів усіх жанрів самодіяльного мистецтва нагороджували призами. «Голос України» віддав перевагу симпатичним і талановитим дітям працівників Феодосійського вузла зв'язку Ігорю Золову і Оленці Ковтуновій за виконання бального танцю. Наш приз — кавоварка.

(Закінчення на 2-й стор.).

Сьогодні — День працівників радіо, телебачення і зв'язку

Про те, як вони щосекунди, щомиті цілодобово забезпечують спілкування людей між собою, читайте у матеріалах на 2—3-й сторінках.

! У номер

Взаємозалік дозволено

Кабінет Міністрів дозволив бюджетним організаціям скористатися банківськими взаємозаліками для розрахунків за житлово-комунальні послуги.

Відповідна постанова з цього приводу передбачає, зокрема, видачу бюджетним організаціям одноденних банківських кредитів для здійснення таких платежів.

Цією самою постановою право на взаємозаліки одержала державна акціонерна компанія «Укрвуглересурси» і львівські підприємства «Сірка» та «Полімінерал».

Невже платитимуть за рахунками?

Цього місяця колишнім вкладникам Зовнішекономбанку можуть розпочати повертати втрачені заощадження в «Укрексімбанку».

Як відомо, цей банк є спеціальним уповноваженим уряду з розрахунків за вкладеннями у колишніх установах Зовнішекономбанку на території прісної пам'ятного СРСР і успішно покриває цю заборгованість.

Відповідно до протоколу, підписаного російською та українською банківськими установами, продовжувати цю процедуру збираються вже в середині листопада.

Передплата-2001

Спробуй і виграй

Продовжуємо публікувати перелік призів, які надають друзі—спонсори «Голосу України» для розіграшу серед наших передплатників. Так, приміром, волиняни пропонують:

Головне регіональне управління КБ «Приватбанк» (директор Микола Романюк) — холодильник «Норд»;

ТОВ «Сталкер» (директор Сергій Бортник) —персональний комп'ютер;

ВАТ «Луцька взуттєва фабрика» (голова правління Володимир Матвійчук) — п'ять пар взуття;

Гончарна майстерня Валерія Ленартовича — один кавовий сервіз з чорної димленої лощеної кераміки;

ВАТ «Рожищенський сироробний завод» (голова правління Василь Музичук) — два продуктові набори вартістю 60 гривень кожний.

Я вам пишу...

Ні, це — не «заморозки»

Кажуть, що гроші народу України «заморожено». Слово не відповідає дійсності: кошти конфісковано без суду і слідства. Так само і з вкладами, які було заповідано родичам. Коли 1980 року мої рідні загинули в автокатастрофі, я продав будинок, а гроші поклав на терміновий вклад, заповівши його онучці. Скоро буде рік, як я суджуся, щоб вона все-таки отримала ці гроші. Отже, справедливі ви наші, називайте речі своїми іменами. А про компенсації обкраденим вкладникам (80-річним по 48 грн., а для спорядження на той світ — аж по 150 грн.) соромно слухати. І гірко.

Микола МАРЧЕНКО,
інвалід Великої Вітчизняної війни.

Новоазовськ
Донецької області.

P. S.

- *За офіційними даними, на початку року нас було 49,1 мільйона.*
- *Обсяг інвестицій в Україну за дев'ять місяців зріс на 18,4 відсотка.*
- *Уряд надав 80 мільйонів гривень на підтримку вугільної галузі.*
- *У лютому уряд скоротив кількість службових автомобілів міністерств і відомств на 489 одиниць, проте відтоді збільшив їх на 620.*

Втрачені заощадження вважаються... не втраченими

Парламентська хроніка

Обирали у Василькові — голодують у Києві

Вечірнє засідання 14 листопада

Якщо заслуховування інформації уряду на ранковому і денному засіданнях відбувалося під скандування пікетників з числа працівників охорони здоров'я й освітян, то вечірнє пройшло під знаком голодовки двох народних депутатів — Євгена Жовтяка і Віталія Шевченка. Народні обранці, як вони стверджують, у такий спосіб висловлюють протест проти зволікання органами влади розгляду ситуації, що склалася під час виборів міського голови Василькова Київської області та після цього. Зрозуміло, що з кількох розглянутих на засіданні питань чи не найгарячішим виявилося обговорення проекту постанови про утворення тимчасової спеціальної слідчої комісії ВР для вивчення соціально-політичної ситуації, що склалася у Василькові у зв'язку з проведенням у травні 2000 року позачергових виборів міського голови та забезпечення конституційних прав громадян місцевими органами державної влади. Автор проекту постанови Євген Жовтяк з парламентської трибуни навів конкретні факти, котрі, на його думку, свідчать про грубі порушення виборчого законодавства і прав людини у Василькові та поза ним, наголошував на незаконному арешті одного з тамтешніх лідерів УНР Л. Ковальчука тощо. Пікантність ситуації полягала у тому, що депутат та його однодумці адресували звинувачення колезі по парламенту Тетяні Засусі та її чоловікові, главі Київської облдержадміністрації.

У ході обговорення документа думки розділилися. Народні депутати Анатолій Матвієнко («Соборність»), Михайло Ратушний (УНР) та деякі інші підтримали позицію автора проекту постанови. І навпаки, Лілія Григорович (НРУ), а також депутати з Донеччини та Дніпропетровщини Раїса Богатирьова та Лариса Трофименко стали на захист колеги Засухи. Лілія Григорович закликала абстрагуватися від конкретної ситуації у Василькові, мовляв, для цього є органи виконавчої і судової влади, а натомість пропонувала прискорити прийняття закону про судоустрій і судову реформу загалом.

Парламентарії чекали на реакцію профільного парламентського комітету. Виступаючи від його імені, депутат від Київщини Роман Безсмертний наголосив, що слід визначитися, яку саме депутатську комісію створити для вивчення ситуації у Василькові — тимчасову слідчу чи спеціальну. Питання принципове, адже для створення однієї необхідно набрати півтори сотні голосів депутатів, а для другої — 226.

Незважаючи на те, що рішенням головуючого засідання було продовжено на 15 хвилин більшості бажаючих народних депутатів виступити не вдалося. До речі, сама Тетяна Засуха від слова утрималася. Остаточно з приводу цього питання парламент визначиться в день голосування у четвер.

На вечірньому засіданні парламентарії розглянули і законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо діяльності Антимонопольного комітету та оподаткування і фінансування дорожнього господарства.

Анатолій БЕНЬ.

На пенсію — в 65. Якщо доживемо

Ранкове і денне засідання 15 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Проектом передбачається поступове підвищення протягом 10 років (до 2011-го) пенсійного віку до 65 років для чоловіків і 60 років для жінок. Розміри страхових внесків до пенсійного і накопичувального фондів має визначати ВР. Вони становитимуть від 2 до 7 відсотків.

Однак у народних депутатів виникло безліч зауважень і запитань. Зокрема, щодо доцільності підвищення пенсійного віку. За словами голови Комітету ВР з питань соціальної політики і праці Валентини Гошовської, це ускладнить ситуацію на ринку праці, призведе до зростання безробіття серед молоді. Зрештою, через загальний низький рівень життя в Україні багато людей просто не доживуть до пенсії. Тому комітет наполягає зберегти нинішній вік виходу на пенсію — 55 років для жінок і 60 — для чоловіків. Запропонований урядом порядок нарахування пенсії, наголосила В. Гошовська, у найближчі 10—15 років істотно не змінить нинішній порядок обчислення пенсій та їх розмір. Комітет із соціальної політики запропонував після прийняття законопроекту в першому читанні створити погоджувальну робочу групу. Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів узагалі наполягав відхилити цей законопроект.

Під час підготовки законопроекту про пенсійне страхування до повторного першого читання уряд врахував близько 100 депутатських зауважень. Зокрема, Кабмін погоджується поки що зберегти пенсійний вік у 55 і 60 років, але тоді працівник отримуватиме неповний розмір пенсії. За додатково відпрацьовані роки — відповідно до 60 і 65 років — пенсія зростатиме.

Парламент також обговорив 4 альтернативні депутатські законопроекти про право комунальної власності. Ряд міністерств та відомств вважали недоцільним приймати окремий закон, оскільки це питання врегульовано в інших законах — про місцеве самоврядування, про власність та ін. Однак Комітет з питань економічної політики вважає за доцільне прийняти новий законодавчий акт і запропонував схвалити у першому читанні проект закону, розроблений членами комітету.

Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

«Ваш офіс у XXI столітті» — назва експозиції, розгорнутої у приміщенні Верховної Ради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Повернення на іракський ринок

Останнім часом поглиблюються відносини України з Іраком. Це спричинено економічними інтересами нашої країни.

Адже раніше Україна тісно співпрацювала з Іраком, допомагаючи розвивати залізничний та авіатранспорт, металургійну та нафтогазовидобувну галузі промисловості. Подальшому розвиткові співробітництва на сучасному рівні, безперечно, сприятиме перша за роки незалежності нашої держави участь українських підприємців у 33-й Міжнародній багатогалузевій виставці в Багдаді. Коментуючи цю подію, один з керівників української делегації, член депутатської групи «Трудова Україна» Олександр ШПАК зазначив:

— Україну на виставці представляли майже 50 підприємств. Продукція кожного з них викликала зацікавлення іракців, про що свідчать укладені угоди. Починаючи співробітництво з такою країною, як Ірак, необхідно пам'ятати про її специфіку. Маю на увазі цілковиту централізацію і під час прийняття рішень політичного характеру, і під час розвитку економічних відносин. На рівні фірм чи підприємств там просто не працюють. І саме домовленість урядів наших країн про економічне співробітництво та створення українсько-іракської міжурядової комісії відкривають нову сторінку в майбутньому партнерстві.

Приємно, що пропозиції українських підприємців знайшли попит у цій країні та що наші стосунки формуються на основі взаємної вигоди. Порівнюючи з Європою, де для нас, як правило, несприятливі умови і немає довгострокових перспектив, Ірак як економічний партнер значно виграє. І завданням депутатів «Трудової України» було відпрацювати пріоритетні напрями роботи, сам механізм забезпечення спільної діяльності, всіляко сприяти укладанню потрібних нашій країні угод, становленню таких економічних відносин, які зміцнюватимуть економіку України.

Сьогодні — День працівників радіо, телебачення та зв'язку

Вам телефон? Можна «сьогодні на сьогодні»!

Якість телефонного зв'язку в Броварах і в усьому Броварському районі на належному рівні. Його змогли забезпечити місцеві зв'язківці. Про їхні здобутки та проблеми, задум на майбутнє нашому позаштатному кореспондентові Миколі Гоменюку розповідає начальник Броварського центру електрозв'язку №1 Валентин Анатолійович Гаюк. Ось що він сказав:

— Станцію французького виробництва встановлено у Великій Димерці та ще в одному населеному пункті Броварського району — Калиті. Є ще кілька населених пунктів, де вже найближчим часом буде запропоновано зв'язок такої якості, яка дасть змогу під'єднуватися до Інтернету.

Ми постійно ремонтуємо та реконструюємо телефонні станції, лінійне господарство. Часто-густо робимо все це в борг, бо зрозуміло, що не маємо права залишити людей та виробництво без зв'язку. Звичайно, працювати в нових економічних умовах важко, але істотну допомогу та підтримку нам надають Броварська районна держадміністрація, її голова Л. Вайсфельд, міський голова Броварів І. Петренко, керівник Київської обласної дирекції ВАТ «Укртелеком» В. Коробко.

Наш колектив став своєрідним випробувальним полігоном, де відпрацьовувалися взаємостосунки з таким грандом у галузі виробництва засобів зв'язку, як французька фірма «Алькатель».

Процес розширення телефонної мережі у місті не припиняється ні на день. Ще не так давно наші майбутні клієнти роками стояли у черзі, а тепер ми працюємо за кращими світовими зразками — можемо навіть запропонувати клієнту телефонізацію помешкання, виробництва, офісу за принципом «сьогодні на сьогодні».

Ми не лише утримуємо в належному технічному стані, а й розвиваємо систему проводового мовлення, телеграф...

З усіма поставленими завданнями добре справляються наші зв'язківці. Практично кожний із 250 працівників — фахівець високого класу. Назвавши кілька прізвищ — В. Поліщук, В. Парубець, В. Коваленко, А. Сорока, М. Шикора, Т. Летенко, В. Авдонін, зазначу одразу, що кожен співробітник ЦЕЗ № 1 заслуговує найкращих слів вдячності та похвали.

Київська область.

На фото: начальник Центру електрозв'язку №1 В. Гаюк.

Фото Валентина ДЕМЧЕНКА.

Кримська пошта для людей з любов'ю

(Початок на 1-й стор.).

Керівник Кримської дирекції «Укрпошти» Олександр Сосін дякував колегам за працю. Вони зуміли значно збільшити обсяги обслуговування населення. Цьогорічний прибуток зріс на 6 млн. гривень. Щомісяця кримчани перевищують свої планові завдання, впроваджують нові форми роботи обслуговування населення. Кримську пошту, яка міцно утримує третю позицію в Україні, поступаючись лише Києву й Севастополю, цілком комп'ютеризовано. Майже 500 комп'ютерів дають можливість зв'язати в єдину систему навіть найвіддаленіші сільські поштові відділення. Прибутки від нового виду послуг — електронних — перевищили в переддень професійного свята навіть здобуток киян і становлять 30 тисяч гривень. Традиційні послуги — письмова кореспонденція, перекази, посилки і передплата — це нині більш як третина прибутків, доставка пенсій — майже чверть. За обсягом факультативних послуг Кримська дирекція «Укрпошти» пропустила вперед лише київських колег і своє головне підприємство — Генеральну дирекцію. З початку року кримчани мають чистий прибуток у 25 млн. грн. за незмінюваності тарифів. Традиційну торгівлю конвертами, марками, листівками зуміли доповнити ще й різноманітними супутніми товарами, що за цими прибутками вийшли на перше місце в Україні.

Пролунали на святі й приємні для нашої редакції слова. Олександр Михайлович Сосін зауважив, що кримський колектив «Укрпошти» вважає себе другом газети «Голос України». Він переконаний, що завдяки енергійній праці завідувачки відділу розповсюдження Валентини Яніної «Голос України» матиме в Криму більше читачів. Це при тому, що «ГУ» й нині одна з найтиражніших в автономії загальноукраїнських газет, якій люди вірять.

Наші друзі — поштарі зауважували: в Криму до «Голосу України» прислухаються щодалі уважніше.

Віктор ХОМЕНКО.

Поштовики півострова дружать з газетою «ГУ»

Віч-на-віч

Сутенерка

— Ви не нудьгуєте? — тихо запитали на виході з метро «Лівобережна».

Вигляд і вік добре вдягнутої жінки підказував, що з любовними втіхами вона розпрощалася вже кілька десятків років тому.

— Чи, бува, не ви збираєтеся розважати? —поцікавився, не збавляючи ходи.

— Таке скажете. Для цього є моя дочка з подругами. Ваш — стіл, наш — десерт.

Зрештою, так і зав'язалося наше коротке знайомство з тіткою Вірою, як вона відрекомендувалася. Пройти повз неї, зізнаюсь, не дозволила репортерська гордість. Отже, не збиваючися з ритму ходи, я прямував до входу в тризірковий готель «Турист», а вона, мабуть, подумки раділа, що «закадрила зальотного клієнта».

У барі готелю я замовив каву для себе і чарочку коньяку для неї.

— Викладайте, де і як відбудеться вечірка?

— Це поруч. Звідси — дві хвилини на таксі. Двокімнатна квартира: ванна, телевізор і магнітофон. Розваги на ваш смак — залишитеся задоволені. У Стеллочки, це дочка, саме сьогодні іменини, а чоловічого товариства, як це часто буває, бракує. До того ж молоді хлопці Стеллочку не задовольняють — галасливі дуже, їжакуваті, напомажуть губи — і битися. А вона з подругами, та й я, проти галасу.

Мені подобалася її мова. Правильна якась дуже, асиметрична темі нашої розмови. І вона нагадувала, хоч убий мене, чимось учительку.

Може, тому, що я добре знав, що в деяких регіонах країни вчителям ще не сплатили всі борги із заробітної плати. Чи тому, що говорили про Стеллочку і її виняткові здібності. Адже цього року працевлаштовувався, за офіційною статистикою, менше половини випускників середніх та вищих навчальних закладів. Кому мріялося, але не судилося стати перукарем або слюсарем з ремонту автомобілів, закрійником чи оператором комп'ютерного набору (а саме ці професії серед молоді напопулярніші), цілком можливо, зараз доводиться пропонувати пікантні послуги десь на Борщагівській трасі або перед готелем.

— Ви не думайте тільки, що вскочите в якусь халепу, — заспокоювала Віра. — Стеллочка — дуже серйозна, тривалий час працювала масажисткою в одній інофірмі, - і далі агітувала жінка.

— Як платити? — обірвав її на півслові.

— 70 гривень за годину. Ну і, звісно, щось купите на стіл для іменинниці. За бажанням можете залишитися на ніч.

Я дуже розчарував тітку Віру, але за коньяк вона подякувала.

Дорогою додому знову згадав про неї. Можливо, вона таки «спокусить» свого клієнта. Можливо, замість любовних утіх він наразиться на бандитський «гоп» або брутальний шантаж, або з ним розрахуються венеричним «бартером» — хтозна. І він на все життя запам'ятає невинне запитання: «Ви не нудьгуєте?»

Сергій ВЛАД.

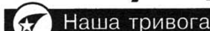

Фотофакт

Міський голова Олександр Омельченко вітає срібного призера Олімпіади зі стрільби з лука Олену Садовничу із блискучим виступом у Сіднеї.
Знімок зроблено в колонному залі міськдержадміністрації під час вшанування учасників XXVII літніх Олімпійських та XI Параолімпійських ігор

Слідів інопланетян не знайшли. Землян усе ще шукають?

Наша тривога

Сьогодні минає два місяці з дня зникнення Георгія Гонгадзе

Його шукають. Принаймні нас запевняють у цьому. Паралельно триває ще один пошук — негативної інформації про самого Гонгадзе. Нею хочуть прикрити «пироломи» особливо оригінальних версій. Узагалі версій — офіційних і неофіційних — не бракує. Як зауважив один з наших читачів, дивно, що зникнення Гонгадзе не пояснюють «інопланетними витівками»: адже такий «оперативний» простір для слідства!

Його не знайшли. Принаймні нас запевняють у цьому. Хоча паралельно журналістськими колами гуляють невтішні чутки, що мають не «космічне», а буденно земне походження. За два місяці ми так і не дочекалися чіткої відповіді на чітке запитання: що сталося з нашим колегою? Нагадаю, втомившись від аналогічної «настирливості» громадськості, «активні» правоохоронці поступово втратили інтерес до долі Михайла Бойчишина. Тодішні «безпрецедентні пошуки» завершилися «відсутністю будь-яких слідів виконавців злочину». Нинішні... Не хочеться проводити аналогій.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фаху набувають... біженці

Реалії

На базі одеського професійно-технічного училища № 35 почали діяти курси фахової підготовки біженців з так званих гарячих точок планети. Загалом Одещина вже дала притулок майже трьом тисячам громадян інших країн, близько третини з яких одержали офіційний статус біженців. Їм надається безплатна юридична, психологічна та медична допомога, діти пішли до школи. А тепер бажаючі можуть набути професій. Уже через десять місяців їм вручать документи міжнародного зразка.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

У номер

■ Кіровоград

Протягом дня філармонію рятували двічі

Кіровоградські пожежники врятували від вогню пам'ятник архітектури минулого сторіччя — обласну державну філармонію.

Цікаво, що на день, коли сталася надзвичайна подія, були заплановані навчання для відпрацювання спільних дій підрозділів Міністерства із надзвичайних ситуацій та Міністерства внутрішніх справ.

Тож коли пролунав сигнал тривоги, пожежні були переконані, що нічого серйозного не трапилося.

Але вогонь виявився справжнім. Незважаючи на надзвичайну подію, заплановані навчання відбулися точно за графіком. Із справжньою пожежею вогнеборці впоралися на п'ять хвилин швидше, ніж із навчальною...

■ Спорт

Тернопільці — треті!

У бельгійському місті Шарлеруа відбувся чемпіонат Європи з футзалу серед спортсменів-інвалідів. Україну там представляла команда з Тернополя, до складу якої увійшли: Андрій Кочаровський, Роман Гураль, Лев Катураєв, Іван Тохват, Володимир Назарик. Окрім тернопільців, ще й херсонець Олександр Володченко. Тренер — Ярослав Бойко.

Українці посіли третє місце й отримали за це Кубок департаменту спорту Бельгії та почесний диплом на металі. Усім гравцям команди надано звання майстрів спорту.

А перемогла в чемпіонаті команда Бельгії. Другими фінішували чехи, четвертими — австрійці, п'ятими —французи.

***

***Футбол.* Першість країни. Перша ліга. 16-й тур. «Шахтар-2» — «Спартак». 3:0. Шмарко, 58, з пенальті, Адамов, 64, Валяєв, 79. СК «Миколаїв» — ФК «Львів». 2:0. Павлюченко, 9, Дерипапа, 54. 17-й тур. «Металург» — «Динамо-2». 0:0. Після першого кола: «Динамо-2» —39 очок, «Поліграфтехніка» — 35, ЦСКА-2 — 31, СК «Миколаїв», «Прикарпаття» — по 30, ФК «Львів» — 28, «Закарпаття» — 27, «Чорноморець» — 26, «Металург» —23, «Зірка» — 22, «Дніпро-2» — 21, «Борисфен», ФК «Черкаси» — по 20, «Шахтар-2» — 19, «Волинь» — 18, «Спартак» — 16, ФК «Вінниця» — 15, «Буковина» — 8.**

Сьогодні — Всесвітній день боротьби з палінням

Кращий спосіб кинути палити — не починати

Щороку згубна пристрасть забирає життя 100 тисяч наших співгромадян. Страшно. Але звичка сильніша за страх, і тому скільки б затятому курцеві не казали: «Кинь себе травити», — навряд чи він послухає.

Хлопчакам, що знічев'я попихкують цигаркою, сидячи на майдані Незалежності, немає діла до дорослих тьоть і дядь, які, не збавляючи швидкості, кидають на них осудливі погляди. Вочевидь, ці шкети відчувають себе дорослішими й досвідченішими за їхніх ровесників, які в цей час слухняно протирають штани за партою. А вони часто-густо не вміють навіть читати, проте добре знають, де і як можна дістати гроші на цигарки...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Напишіть мамі листа

У рамках міжнародного конкурсу, організованого Всесвітнім поштовим союзом, «Укрпошта» оголосила молодіжний огляд творів епістолярного жанру. На Дніпропетровщині він викликав неабиякий інтерес. Адже тут місцева Дирекція поштового зв'язку різноманітні акції влаштовує постійно. Можна пригадати конкурс на кращий дитячий лист у третє тисячоліття або заклики до молоді обдаровувати письмовими привітаннями учасників війни і пенсіонерів під гаслами «Пам'ятаємо Ваші імена» та «Низький уклін Вам, ветерани».

Та найзворушливіші були акції, пов'язані з відродженням доброї традиції листуватися з рідними та близькими. «Дніпропошта» ще позаторік провела конкурс «Від серця до серця». Переможцями стали ті, хто згадав найбільше знайомих та друзів і надіслав їм листи та обов'язково написав матері. Зв'язківцям дякували тисячі літніх людей. Нині це починання в регіоні закріплено новим спілкуванням з престарілими й одинокими, девіз якого «Не дамо самотності шансу».

Бо ні комп'ютер, ні навіть телефонний дзвінок не замінять вашим рідним і близьким теплих листів від вас, зауважує директор «Дніпропошти» Таїсія Замкова. Пам'ятайте про це, сідаючи увечері перед телевізором. Краще напишіть мамі листа.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Рубильником по «ящику», а ціль — свідомість

Енергетики стають потужним важелем у політичних боях

За борги енергетикам з 31 жовтня знеструмлено Красногорівський ретранслятор. 20 районів області залишено без телеканалів УТ-1, УТ-2, «Інтер», а центральні райони області ще й без «Лтави», без каналів радіомовлення 2 і 3.

Відтоді ситуація погіршилася. Полтавщину, схоже, «замовили» —і вона «осліпла» й «оглухла».

Полтавський обласний радіотелевізійний передавальний центр (РТПЦ) «обрізали» разом із сумським. У «чорному» списку боржників — 30 аналогічних підприємств України. Полтавці передостанні, їх сусіди — в десятці «провідних».

— Не розумію логіки енергетиків: ми найбільше всіх проплатили і найбільше покарані, — каже директор Полтавського обласного РТПЦ Василь Гребеля. Чи не відвели нам банальну роль піддослідного регіону? З другого боку, РТПЦ заборгували обленерго 278 тис. грн., нам національні теле- і радіокомпанії винні 4,8 млн. грн.

Загалом фінансова криза в системі концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення (РРТ), якому підпорядковані й обласні РТПЦ, настала після приєднання його до Держтелерадіо п'ять років тому. Всі миттєво й міцно сіли на картотеку: бюджет — справа тонка і постійно тріщить по швах. А борги енергетикам накопичувалися, і по системі сягають вже мільйонів. Тому несподіваною проблемою навіть за великого бажання не назвеш, останній рік над її розв'язанням б'ються на найвищому державному рівні. Є навіть доручення (аж два!) Президента країни з вимогою забезпечення безперебійного енергопостачання радіотелевізійних ліній і недопущення знеструмлення всіх об'єктів, пов'язаних із трансляцією національних теле- та радіоканалів. Результат — знеструмлення РТПЦ у двох областях.

Що буде далі? Найвірогідніше, найближчими днями залишаться без телебачення та радіо Полтава і решта районів, а також і... Харків, бо він отримує полтавський, точніше красногорівський сигнал. Поки що обладнання красногорівського цеху, що працює на ці напрямки, — акумулятори, підстанція — живиться від рідкого палива. Та солярки залишилося на лічені дні. Між іншим, такої долі не уникне і кабельне телебачення. Не постраждають споживачі супутникового зв'язку, але, як відомо, українських каналів «тарілки» не ловлять. Відтак вся область підживлювatиметься виняткою російською інформацією. Скільки може тривати український інформаційний вакуум — передбачити складно.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Ми чекаємо відповіді: що сталося з Гонгадзе?

«Шедевр» по факсу не спрацю

Микола ПЕСОЦЬКИЙ

У розпал трудового ранку до приміщення сервісного центру луганської дирекції «Укртелекому» увійшов непоказний чоловік.

— Сірий такий! — згадували потім мимовільні свідки. — Висипав із кишені дрібні гроші і попросив про цілком безневинну послугу — відправити факс. Усього одну сторінку...

Що зв'язківці зі спокійним серцем і зробили, навіть не зазираючи до тексту повідомлення, котре, як потім з'ясується, переведе у зовсім новий етап «луганську корупційну справу». Чи не йому так багато уваги приділяли деякі київські газети протягом останніх півтора року, які кричали зі своїх сторінок: у краї влада належить «комерційному губернаторові»? Він, мовляв, зі своїми прісними захопив усе і уся, що приносить хоч якийсь дохід, а народні маси просто-таки стогнуть у нестерпному ярмі сваволі. Далі — заяложений часом і частим уживанням набір «фактів», що силкується підтвердити висунуту тезу.

Їх і перелічувати — сенсу немає, бо розтиражовані у величезній кількості і слугують темою найрізноманітніших пересудів. На різному рівні — аж до Верховної Ради включно, де Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю під головуванням народного депутата Ю. Кармазіна теж визнав за необхідне виступити з «викривальним» рішенням.

Утім, про це трохи пізніше, а поки що я повернуся до згадуваного документа, що його о 9.50 було прийнято у приймальні ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» і покладено на стіл голови правління Олександра Кисельова. Він був гідний якнайуважнішого прочитання, бо був виконаний нібито на бланку Генеральної прокуратури України і провіщав (орфографію і стилістику збережено!):

Верховна Рада України

Заступнику Голови Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією
РОЗВАДОВСЬКОМУ В. Й.

Голові державної податкової адміністрації України
АЗАРОВУ М. Я.

Шановний Вікторе Йосиповичу!

Генеральною прокуратурою України розглянуто Ваше звернення, яке надійшло разом зі зверненням Державної податкової адміністрації України, щодо негайного притягнення до кримінальної відповідальності голови правління — ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», Кисельова А. В. і його прибічниками, підсобництво у цих діяннях, щодо зловживання посадовим становищем і корупцію голови Луганської облдержадміністрації Єфремова А. С.

Повідомляю, що слідчими органами обласної прокуратури м. Луганськ порушено та розслідується ряд кримінальних справ стосовно посадових осіб, як ЗАТ «ЛЕА» —Кисельова А. В. так і голови облдержадміністрації Єфремова А. С. Ці посадови особи на сьогоднішню днину знаходяться під особистим контролем. Відносно Кисельова А. В. уживаються заходи згідно ст. 86 1 КТІК України і стосовно його відбудеться притягнений його щодо підписання про не виїзд з країни.

Враховуючи численні звернення як з вашої, так і з ДПА України та інших управлінь виконавчої влади України, керуючись ст. 23-25 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю, ст. 95, 97 КПК України, прошу забезпечити об'єктивну перевірку щодо розкрадання державного майна Кисельовим А. В. та його прибічниками. Перевірку провести з засобом державної контрольно-ревізійної служби при Міністерстві фінансів України, повністю і досконало здійснить перевірку питань фінансово-господарської діяльності ЗАТ «ЛЕА», «Фонд», «Алмар», та усі інші її підрозділи фірми. Про що Вам буде негайно повідомлено в недовгу годину.

З повагою,
заступник Генерального прокурора України,
державний радник юстиції 2 класу
С. М. ВИНОКУРОВ

— Організатори акції, судячи з усього, думали, що я злякаюся, а то, бач, і запанікую?! — вже потім у розмові зі мною розмірковував Олександр Володимирович Кисельов. — Кинуся, приміром, у машину і рвону до кордону? Благо, до нього недалеко! І, напевно, з лантухом грошей, «викрадених» у трудового народу? Вони чекають цього вже два роки, все фабрикують різного роду «чорнуху», підкидні листи, звернення «трудящих»... Не дочекаються. А щодо лантуха... — всі прибутки підприємства вкладено у відродження реального виробництва у нашому краї, і вільних капіталів не тримаємо...

Першим наміром господаря кабінету було бажання негайно цей «документ» викинути в кошик для сміття і одразу забути про його суть — що з того, що комусь вздумалося верзти всіляку нісенітницю?! Повсякденних справ — і так по саму зав'язку. Але потім — передумав, виходячи з простої логіки: оскільки в тексті згадано не лише його прізвище, значить, варто ознайомити з ним і губернатора.

Олександр Єфремов, одержавши «шедевр», одразу оцінив небездоганність виконання (деякі бюрократичні секрети залишилися таємницею для тих, хто сприяв його появі на світ!), все-таки, не зволікаючи, офіційно звернувся до людини, чий підпис стояв наприкінці сторінки:

— У вас є претензії, Сергію Маркіяновичу?

— Жодних.., — здивувався у Києві державний радник юстиції другого класу і заступник Генерального прокурора. — А в чому річ?

За кілька годин надійшов офіційний документ (орфографію і стилістику також збережено):

Прокурору Луганської області державному раднику юстиції 2 класу СОЛОДКОМУ В. І.

Голові Луганської обласної державної адміністрації
ЄФРЕМОВУ О. С. (для відома)

03.11.2000 до ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» по факсимільному зв'язку надійшла нібито копія відповіді Генеральної прокуратури України за моїм підписом з приводу звернення Верховної Ради України та Державної податкової адміністрації України про притягнення до кримінальної відповідальності голови правління ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» Кисельова А. В. та голови Луганської обласної державної адміністрації Єфремова О. С.

Встановлено, що до Генеральної прокуратури України будь-які звернення з цього приводу ані з боку Верховної Ради України, ані з боку Державної податкової адміністрації не надходили та не розглядалися, відповідь за № 0618/14-490 від 01.11.2000 не надавалася.

Мій підпис перенесений на вказаний документ, вірогідно, з використанням відповідних технічних засобів.

Відомості, що містяться у вказаному «документі», повністю не відповідають дійсності.

За таких обставин «відповідь», що надійшла до ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» містить явні ознаки підробки, а у діях осіб, які підробили та використали офіційний документ вбачаються ознаки злочину, передбаченого ст. 194 або ст. 172 КК України.

З урахуванням викладеного, прошу за вказаними фактами негайно організувати перевірку у порядку ст. 97 КПК України, за результатами якої вирішити питання про порушення кримінальної справи, вжити заходів щодо встановлення осіб, які підробили офіційний документ та притягнення їх до передбаченої законом відповідності (курсив наш. — Ред.)

Про результати перевірки та вжиті заходи інформувати Генеральну прокуратуру України до 14.11.2000.

Заступник Генерального прокурора України
Державний радник юстиції 2 класу
С. М. ВИНОКУРОВ

Отже, небагато часу знадобилося, щоб установити: світом гуляє фальшивка. Ще менше його потрібно, щоб зрозуміти: її мета — зайвий раз попсувати нерви і створити ще один «інформаційний привід» для того, щоб знову спробувати публічно перетрусити всі ті самі застарілі факти, що їх неодноразово використовували досі, й заголосити «про факти корупції та злочинної діяльності». База для «викриттів» створювалася досить ретельно, що засвідчує серйозність намірів тих, хто надумав випробовувати луганську владу на міцність і тими самими методами, що й згадуваний вище документ. Вельми схоже, що «утки» розлітаються з одного гнізда?!

Підтвердження тому? Нещодавно багато галасу зчинили масові звернення на адресу Президента Леоніда Кучми, Голови Верховної Ради Івана Плюща і Прем'єр-міністра Віктора Ющенка, суть яких знову-таки зводилася ось до чого: жити в Луганській області практично неможливо через економічну кризу і факти корупції.

Наприкінці жовтня на Луганщині обласною державною адміністрацією та обласною радою було створено навіть спеціальну комісію, що вивчила не тільки наведені у зверненні факти, а й рішення Комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю. Крім мене, до неї увійшли відомі в регіоні люди, принциповість яких не піддається сумніву, а незаангажованість не потребує доказів.

Чого ж дійшли дев'ять членів комісії, які підписали за підсумками її роботи офіційний висновок? Цитую з деякими скороченнями:

«За матеріалами перевірки повідомляємо таке:

1. Згідно з посвідченням від 5 вересня 2000 року, виданому п. Янковському С. І., йому, спільно з народним депутатом України Коломойцевим В. Е. та консультантом народного депутата України Дайнеки Л. І. Котвановим В. П. доручається провести перевірку дотримання законодавства про боротьбу з організованою злочинністю і корупцією у Луганській області.

Консультант народного депутата України Л. І. Дайнеки В. П. Котванов участь в роботі комісії не брав і нічого не знав про його роботу.

До роботи Комісії не залучались фахівці Генеральної прокуратури, відповідних підрозділів Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ.

Пан Янковський С. І. перебував у Луганській області всього 2 дні.

2. Народними депутатами від Луганської області, крім народного депутата Коломойцева В. Е., питання про притягнення голови обласної державної адміністрації О. С. Єфремова до встановленої законом відповідальності за вчинення конкретних корупційних діянь і зловживань посадовим становищем ні по іншим будь-яким причинам не ставилось і не ставиться.

Голова облдержадміністрації користується заслуженим авторитетом серед усіх верст населення регіону.

3. Вибірковий аналіз підписів на підтримку надрукованого у газеті «Голос України» звернення ветеранів — Героїв Радянського Союзу — мешканців Луганської області до Президента України, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України з вимогою звільнити область від корупціонерів свідчать про фальсифікацію підписів...

6. Стосовно «спріяння» О. Єфремова діяльності в області ЗАТ «Фонд» та іншим, утвореним комерційним структурам (ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», комерційному банку «Укркомунбанк»).

Згідно з наданою довідкою від 21 жовтня 2000 року за № 2048 ЗАТ «Фонд» здійснював поставки природного газу частині підприємств області за договором комісії від особи і за дорученням ТЕК «Ітера Україна», територіального оптового постачальника природного газу для промислових підприємств області, визначеного постановою Кабінету Міністрів України № 1033 від 22 грудня 1995 року «Про порядок забезпечення природним газом народного господарства та населення у 1996 році» та Наказу «Держнафтогазпрому» № 169 від 28.12.95 року. Обсяги поставок становили 9,1 відсотка їх загального обсягу по області.

У 1997 році оптова ціна на природний газ для промислових споживачів встановлювалась оптовим імпортером ТЕК «Ітера», відповідно до наказу Мінекономіки № 186 від 20.12.1995 р., у розмірі 82 долари США за одну тисячу кубічних метрів.

Після відміни дії постанови Кабінету Міністрів України від 22.12.1995 р. № 1033 оптовим імпортером згідно з контрактом з МЕК «Ітера» від 26.12. 97 р. № 03-314 стало ЗАТ «Луганський енергетичний альянс».

З 1998 року ЗАТ «Фонд» здійснював поставки в область газу в обсязі 4,7 відсотка від загальнообласного обсягу у 1999 році — 3,9 відсотка, у 2000 році — 3,8 відсотка.

Ціни на природний газ регламентувались у 1998 році наказами Мінекономіки від 27.10.1997 року № 119 та від 31.10. 1997 року № 121. Зокрема на газ, який закуплявся оптовими імпортерами у російських постачальників, визначена ціна у розмірі 80 доларів США без врахування витрат на транспортування та зберігання. Вартість транспортування магістральними і місцевими мережами складає 8,7 доларів США за 1000 куб. м газу.

Договірні і не регламентовані Урядом ціни застосовуються згідно з постановами Кабінету Міністрів України: від 15.01.99 р. № 1978 «Про порядок забезпечення природним газом народного господарства та населення у 1999 році» та від 28.11.1999 р. № 2184 «Про порядок забезпечення галузей національної економіки та населення газом у 2000 році» лише з 1999 року.

Для промислових споживачів в області вона становила у першому кварталі 1999 року — 75 — 80 доларів США в залежності від форм і методів поставок і розрахунків.

Для порівняння, ціни НАК «Нафтогаз» визначені згідно з наказом № 24 від 26.01.2000 на рівні 184 — 531 грн. (34,2 — 98,3 у. о.), а з травня 2000 року, згідно з наказом, від 24.02.00 № 142 — 175 — 331,5 грн. з ПДВ без урахування вартості транспортування, що в розрахунку на у. о. складає 31,8 — 60,3 долара США на умовах стовідсоткової попередньої оплати.

При цьому ЗАТ «Фонд» не здійснювало постачання газу для бюджетних організацій та підприємств комунальної власності.

7. Питання «засновництва» О. Є. Єфремова в ЗАТ «Фонд» чи КБ «Укркомунбанка» неодноразово перевірялись уповноваженими центральними органами виконавчої влади.

З їхнього боку зауваження чи пропозиції стосовно питань, які постійно порушуються окремими народними депутатами, до облдержадміністрації не надходили.

8. Стосовно «спріяння» О. Єфремова незаконній підприємницькій діяльності КБ «Укркомунбанк» та тим, що він «... домігся у травні 1998 року прийняття обласною Радою рішення про входження Ради в склад засновників зазначеного банку...».

Згідно із стенограмами, наданими обласною радою, із засідання другої і третьої сесії Луганської обласної ради двадцять третього скликання від 15 травня 1998 року та від 4 вересня 1998 року депутат обласної ради О. Єфремов участі в обговоренні питань порядку денного «Про входження обласної Ради до складу засновників «Укркомунбанка» та «Про відчуження майна спільної власності територіальних громад, що знаходиться в управлінні обласної Ради» не брав.

Рішення з зазначених питань ухвалені депутатами обласної Ради одноголосно.

10. Стосовно тези «всупереч визначеному Урядом порядку («Укркомунбанк»)... проводить касове обслуговування бюджету».

При неодноразових перевірках на запити окремих народних депутатів порушень діючого законодавства щодо уповноваження АБ «Укркомунбанк» з касового обслуговування обласного бюджету не встановлено. Питання вирішене у повній відповідності і з постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 1998 року № 68 «Про вдосконалення касового виконання Державного бюджету України».

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 17 серпня 1998 року № 809 «Щодо порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів, введення бюджетних рахунків клієнтів та рахунків місцевих позабюджетних коштів у 1998 році», визначено перелік банківських установ, на які покладено касове обслуговування коштів місцевих бюджетів, ведення бюджетних рахунків клієнтів та рахунків місцевих позабюджетних коштів, серед яких є комерційний банк «Укркомунбанк» та його відділення у містах і районах області.

Враховуючи викладене з 1 вересня 1998 року касове обслуговування виконання обласного бюджету здійснює КБ «Укркомунбанк», нині АБ «Укркомунбанк».

За користування тимчасово вільними коштами обласного бюджету АБ «Укркомунбанк» сплачує 50 відсотків від ставки рефінансування Національного банку України та забезпечує безкоштовне обслуговування обласного бюджету та установ, що фінансуються за рахунок його коштів.

11. Стосовно тези про «монополізацію» постачання газу ЗАТ «Фонд», ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», ДП «Алмар».

Згідно з інформацією, наданою Луганським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України від 20.10.2000 року за № 01-19,4/833, що відповідно повноважень Антимонопольного комітету України, визначених ст. 8 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та згідно з методикою визначення монопольного становища підприємців на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України № 1-р від 10.03.94 та зареєстрованої у Міністерстві юстиції, на ринках Луганської області (станом на 01. 08.99) за результатами дослідження ринку оптового постачання природного газу промисловим підприємствам у 1997-1998 роках у зв'язку з групуванням регіонів України для забезпечення їх природним газом (наказ Держкомітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України № 1 від 04.01.97)

було включено
ганський енер
«Ітера Україн
На підставі
нів України дл
підприємств, т
природним газ
як загальнодер
обласного тер
комітету Укра
«Луганський е
суб'єктів госпо
вище на ринка
та відповідно д
ня до Антимон
12. Щодо п
до відчаю нев
«Луганський е
облдержадміні
ди, не входить
ку уповноваже
14. Стосовн
бовим станови
Ці питання
кавними
рського
ких у депутатс
рученням перш
від 05.07. 2000
фахівцями секр
Після зустр
авторами депут
10/282 повтор
Крім того,
тезами на кшта
них дій обласн
ної правової о
хоронними орг
діях О. Єфрем
редбачених ч.2
КК України, щ
проведення об'
ховної Ради У
злочинністю і
України».

Конфуцію
чорну к
має! Але,
хто поставив з
щини, праці н
но знаючи, що
в цій справі го
маневрі
лишает
ного затіяв
ти час, що й
більшою кори
якби справи в
синг. Адже що
чинає потроху
відчує промис
ків... Це ж ін
ці», і ті, хто н
тися багато д
ності на свій
то скупитися
ти.

Звідси — і
ки. Тим паче,
ра пише», а о
равдовуються
дом, але ж си

— Годі! —
зу. — Терпець

— Подавати
нського ене
Його позицію

Нижче дода
області.

Це звернен
виходила вин
пулятори! І на

Від
міськи
державних адміністр

Голові
Верховної Ради України
І. ПЛЮЩУ

Шановний Іване Степановичу!

Ми, керівники міст і районів Луганської області, вважаємо неприпустимим поширення матеріалів, що компрометують діяльність державних керівників високого рангу без вагомих на те підстав. Тим більше неприпустимо, коли такого роду інформація поширюється під грифом Верховної Ради України. На превеликий жаль, сьогодні ми маємо такий прецедент стосовно керівництва Луганської області, проти якого таким чином через засоби масової інформації ведеться неприкрите цькування.

Упевнені, що подібні дії ведуться «одинаками», для яких наведення порядку в області, над чим і працює обласна влада, означає втрату власного не зовсім за-
конного бізне
ціально-еконо
гіоні. Зростан
стабільності в
рано правиль
обласної дер
ради в провед
ництва, розви
духовних цін

Наші спіль
від керівникі
ням бачити
межах істинн

З повагою
державних ад

В. Попов, в. о, міського голови Антрацита; В. Моргунов, міський голова
ровська; В. Білоус, в. о. міського голови Краснодона; В. Шкуть, міськи
міський голова Лисичанська; В. Молодожонова, міський голова Первома
лови Ровеньків; Ю. Положенцев, міський голова Рубіжного; А. Шмальц,
шин, міський голова Северодонецька; В. Скобліков, міський голова Стах
райдержадміністрації; П. Самойлов, голова Біловодської райдержадмін
ської райдержадміністрації; О. Кравцов, голова Краснодонської райдерж
ської райдержадміністрації; С. Годияк, голова Лутугинської райдержадм
ської райдержадміністрації; Ю. Кошута, голова Міловської райдержадм
воайдарської райдержадміністрації; В. Бакун, голова Новопсковської ра
ревальської райдержадміністрації; М. Охрименко, голова Попаснянськоі
Сватівської райдержадміністрації; С. Гура, голова Слов'яносербської р
Станично-Луганської райдержадміністрації; В. Пахніц, голова Старобільс
лова Троїцької райдержадміністрації; М. Пилавов, в. о. голови Кам'янобр

цював

ло включено тільки закрите акціонерне товариство «Лу-нський енергетичний альянс», як регіональний ділер АТ тера України» у Луганській області.

На підставі того, що після скасування групування регіо-в України для забезпечення природним газом промислових дприємств, територіальні межі ринку оптового постачання иродним газом промислових підприємств розглядаються загальнодержавні. Розпорядженням голови Луганського ласного територіального відділення Антимонопольного мітету України від 27.07.2000 року №07-18.1/32 ЗАТ уганський енергетичний альянс» виключено з Переліку б'єктів господарювання, що займають монопольне стано-ще на ринках Луганської області (станом на 01.08.2000) відповідно до діючого порядку направлено на погоджен-до Антимонопольного комітету України.

12. Щодо питання «скупки акцій за безцінь у доведених відчаю невиплатами заробітної плати акціонерів ЗАТ уганський емалювальний завод», то воно до компетенції лдержадміністрації, як місцевого органу виконавчої вла-, не входить, і підлягає розгляду в установленому поряд-уповноваженими органами.

14. Стосовно «зловживання О. Єфремовим своїм служ-вим становищем».

Ці питання багато раз перевірялись уповноваженими кавними [illegible]ами, прокуратурою області. Заходи про-рського р[illegible]вання після проведення перевірок вказа-х у депутатських запитах обставин не вживалися. За до-ченням першого віце-прем'єр-міністра Ю. І. Єханурова 05.07. 2000 р. № 10908/4 викладені факти перевірялись хівцями секретаріату Кабінету Міністрів України.

Після зустрічей з керівництвом облдержадміністрації, торами депутатського запиту від 21.06.2000 р. за № 11-/282 повторні запити більше не надходили.

Крім того, Луганська облдержадміністрація відмічає, що вами на кшталт «наведеними та іншими фактами свавіль-х дій обласних керівників, на жаль, досі не дано належ-ї правової оцінки ні місцевими, ні центральними правоо-ронними органами, хоча лише по зазначеним епізодам в х О. Єфремова вбачаються ознаки складів злочинів, пе-дбачених ч.2 ст. 165, ст. ст. 167, 172, а також ст. 80-4 К України, що потребує порушення кримінальної справи і оведення об'єктивного досудового слідства» Комітет Вер-вної Ради України з питань боротьби з організованою очинністю і корупцією грубо порушив ст. 62 Конституції країни».

Конфуцію належать слова про те, що дуже важко шу-чорну к[illegible]ку в темній кімнаті. Особливо коли її там ає! Але, я[illegible]бачимо, в нашому випадку жоден із тих, о поставив за мету скомпрометувати керівників Луган-ини, праці не шкодує. Кішку шукають, абсолютно точ-знаючи, що пошуки і не увінчаються успіхом. Просто цій справі головне — якнайбільше галасу навколо влас-маневрів.

[illegible]лишаєт[illegible]амислитися над запитанням: хто і зара-чого затіяв метушню, здатну шарпати нерви і забира-час, що його «звинувачувані» могли б витратити з льшою користю, ніж спростовуючи наклеп? Напевно, би справи в нас були гірші, не чинили б і такий пре-нг. Адже що взяти з жебраків? А от коли економіка по-нає потроху дихати і є перспектива розвитку, який зас-чує промислове зростання з початку року на 26 відсот-в... Це ж інша річ! Ті, кого вже відсунуто від «годівни-», і ті, хто не від того, щоб до неї припасти, ладні вда-ся багато до чого, аби провести переділ влади і влас-сті на свій розсуд. Надто вже ласий шматок, і не вар-скупитися у витратах заради можливості його одержа-.

Звідси — і статті на замовлення. Звідси — і фальшив-. Тим паче, що надто довго все сходило з рук. «Конто-пише», а особливої протидії не відчувається. Ну вип-вдовуються потроху ті, кого регулярно обливають бру-м, але ж силу не показують?

— Годі! — вирішили «головні дійові особи» цього ра-. — Терпець може увірватися...

— Подаватим[illegible]о до суду! — попередив від імені «Лу-нського енер[illegible]чного альянсу» Олександр Кисельов. ого позицію поділяє і Олександр Єфремов.

Нижче додається звернення керівників міст і районів ласті.

Це звернення ніхто «згори» не ініціював. Ініціатива ходила виняткова «знизу». Допекли махінатори-мані-лятори! І набридли...

Микола ПЕСОЦЬКИЙ,
народний депутат України.

Відкрите звернення
міських голів, голів районних міністрацій Луганської області

нного бізнесу. Вони не зацікавлені у стабілізації со-льно-економічного і політичного становища в ре-ні. Зростання економічних показників і політичної більності в нашому краї — свідчення того, що об-но правильний напрям, і ми підтримуємо голову ласної державної адміністрації та голову обласної и в проведенні ними роботи з відновлення вироб-цтва, розвитку бізнесу, формування культурних і ховних цінностей.

Наші спільні зусилля, а ми не відокремлюємо себе керівників області, диктуються виняткова бажан-м бачити Луганщину багатим і квітучим краєм у жах істинно європейської держави України.

З повагою до Вас міські голови, голови районних жавних адміністрацій Луганської області:

кий голова Брянки; О. Матвієнко, міський голова Кі-уть, міський голова Красного Луча; В. Бондаренко, ва Первомайська; М. Данілевський, в. о. міського го-А. Шмальц, міський голова Свердловська; В. Грици-олова Стаханова; В. Балаба, голова Антрацитівської держадміністрації; В. Тихонов, голова Білокуракин-кої райдержадміністрації; В. Рябінин, голова Кремін-айдержадміністрації; М. Дорошенко, голова Марків-айдержадміністрації; М. Михайловський, голова Но-овської райдержадміністрації; С. Вінник, голова Пе-аснянської райдержадміністрації; В. Просін, голова ербської райдержадміністрації; О. Овчаров, голова Старобільської райдержадміністрації; В. Сліпец, го-Кам'янобрідської районної ради Луганська.

У «чорнобильський віз» упряглися троє

Наближається час, коли «топки» Чорнобильської атомної згаснуть назавжди. Реактори виведуть з експлуатації. Літописці почнуть писати останню главу в історії найбільшої техногенної катастрофи: епілог. На жаль, і у просторі, і в часі, і в людських долях епілог цей бачиться також гірким і драматичним.

Наш кореспондент розмовляє з народним депутатом Юрієм Соломатіним. Під його керівництвом виконано дослідження радіаційного стану у Києві, Мінську, Кишиневі, Гомелі, Дніпропетровську та інших містах. Нині учений викладає в Українському радіологічному навчальному центрі та є експертом Міжнародної комісії радіаційного контролю України.

Юрій СОЛОМАТІН

— Одне з найскладніших питань нині — радіаційний стан чорнобильських зон. Залишати все так, як є, чи вносити зміни, передусім територіальні?

— Спочатку нагадаймо про наукові критерії, за якими створювалися зони. Це територія, де людина за 70 років життя може отримати 7 берів радіації. 7-берна концепція всесвітньо визнана. Вона інтегрально враховує опромінення всіма видами радіонуклідів (цезію, стронцію, плутонію).

— Під час визначення територій чорнобильських зон цим і керувалися?

— Зовсім ні. 4-та чорнобильська зона, наприклад, із самого початку була поза межами 7-берних допусків. Нашу офіційну паспортну дозу, яка використовується для територіального визначення зон, завищено в середньому у півтора разу. Застосовано так званий коефіцієнт консервативності, свідомо розрахований на те, щоб уникнути якихось помилок за можливих радіоактивних коливань. Для ясності це можна порівняти, наприклад, з допусками металевих конструкцій на витривалість.

Але навіть з цими «допусками» кількість населених пунктів, які до цього часу перебувають у всіх зонах радіоактивного забруднення, має скоротитися з 2293 до 1173, а населення — з 2 мільйонів 300 тисяч до 765 тисяч осіб.

Зрозуміло, що в перші роки після аварії дози були більші, потім вони пішли на спад. Наприклад, у другій зоні перевищення дозової межі 7 берів за 70 років життя нині прогнозують тільки для 30 населених пунктів з 92, віднесених до цієї території радіоактивного забруднення.

Закони фізики невмолимі. Радіоактивний розпад не можна ані призупинити, ані прискорити. Він відбувається природно.

— Отже, «радіоактивні метастази», як полюбляють висловлюватися журналісти, на відміну від живої природи, не розширюються, а згортаються?

— А хто про це говорить? Де ви читали про це чи чули розмови на цю тему. Хіба що у вузькому колі спеціалістів. У Міністерстві надзвичайних ситуацій нещодавно було проведено нараду за участю фахівців, учених, представників місцевих адміністрацій про перегляд територій чорнобильських зон радіоактивного забруднення. Журналістів туди не запросили...

— Чому така таємничість?

— Мало охочих голосно казати правду. Досі ми згадували про офіційні паспортні дози. А якщо звернутися до фактичних, реальних доз? Чи є такі оцінки взагалі? Є, але про них на нараді не йшлося. Ми ж таємниці з цього не робитимемо. У документі «Реконструкція та прогноз доз опромінення населення, яке проживає на територіях України, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС», ці дані скрупульозно зібрано і наведено. Вони нижчі від офіційних паспортних доз. Документ як інструктивно-методична вказівка схвалений національною Комісією радіаційного захисту населення при Верховній Раді та Міністерством охорони здоров'я, скріплений підписами голови Комісії академіка НАН Д. М. Гродзинського та міністра А. М. Сердюка. Вказівки обов'язкові для використання на всіх рівнях державного управління. Справа тільки за тим, хто має діяти...

— Виходить, у «чорнобильський віз» упряглися лебідь, рак і щука. Через це зрушити його з місця неможливо?

— Не зовсім так. Найдужче тягне у свій бік хижа зубаста щука — політика. Нерішучі політики з тих, хто при владі, кажуть: не на часі, не чіпайте, не ворушіть, не тривожте. Бо тільки зачепите, «чорнобильці» негайно обсядуть Верховну Раду, адміністрацію Президента, Кабмін. Вам треба ці клопоти? Спокійніше за «залізною чорнобильською завісою».

Інша категорія політиків це — патріоти, яким день і ніч болять рани «чорнобильців». Для них вони не жаліють «великих слів велику силу» та й більш нічого. Певним політичним діячам це дуже вигідно: нехай чорнобильська справа залишається недоторканною. Навіть в обговореннях на науковому рівні.

На своєрідній позиції стоять місцеві адміністрації та Ради. Тут чорнобильську справу приватизували. Чужих не пускають. Адже держава гарантує зонам сякий-такий захист. І цей «захист» місцева влада готова захищати від будь-кого.

Верховна Рада, яка перебрала від Кабміну право переглядати та затверджувати перелік населених пунктів, належність до зон радіоактивного забруднення, ризикує щоразу під час розгляду цього питання перетворюватися на політичну виставу. Одні стоятимуть на смерть за «чорнобильців», за право контролю над чорнобильськими коштами. Другі спекулюватимуть на впливі малих доз радіації, так званих кумулятивних і синергічних ефектах, треті вже створили міф про «4-мільйонний чорнобильський народ України»...

— Справді, досі ми говорили про зони як території. Але на цих територіях живуть, працюють, народжуються люди?

— Так, на забруднених територіях нині мешкає півтора мільйона наших громадян. Аморально, звичайно, ось уже майже 15 років обманювати їх і жахати неправдою. Це біда. З другого боку, ніхто не повинен докладати зусилля, щоб позбавити потерпілих тих мізерних пільг, які вони мають. Зрештою, коли б «чорнобильці», як і решта громадян, були забезпечені хоча б мінімальним прожитковим мінімумом понад 200 гривень на особу щомісячно, певен, вони самі добровільно зреклися б цього статусу. Але до того ще треба дожити.

Ідеться про те, щоб законодавчо розмежувати поняття статусу потерпілої особи, який зберігається за нею на все життя, від статусу потерпілої території, який треба переглядати та змінювати хоча б на основі тих самих невмолимих фізичних законів.

— Ваша позиція як фахівця зрозуміла. Чи відбудеться щось на практиці?

— На тій нараді у МНС, про яку згадувалося, прийнято рішення подати до Кабміну комплексні пропозиції щодо перегляду зонування забруднених територій і населених пунктів за дозовим критерієм. Жодних гарантій, що так буде, немає. Хоча зі лже-ліквідаторами, наприклад, ми нехай повільно, але послідовно розбираємося і далі це робитимемо, позбавляючи багатьох спритників чорнобильських посвідчень. Час по-науковому підійти і до забруднених територій.

— Дякую за розмову.

Анатолій КАРАСЬ.

Перенести пам'ять і турботу про ветеранів війни в третє тисячоліття

(про незадовільне фінансування ветеранських програм у бюджеті 2001 року)

Заява фракції Соціалістичної партії України «Лівий центр»

Дедалі більше часу відділяє нас від Великої Вітчизняної війни. Дедалі менше залишається учасників цих подій, живих героїв нашого часу. Завдання органів влади, громадськості оточити турботою старше покоління, зробити все можливе для їх підтримки під час прийняття бюджету 2001 року.

Здавалося б, саме ці люди вправі розраховувати на підтримку держави, яку вони захищали, працею яких було створено її матеріальну базу. Однак наміри уряду свідчать про те, що він не лише не збирається полегшити долю ветеранів, а й планує за їхній рахунок здійснити свої плани стабілізації економіки.

Особливу тривогу викликає стаття 54 внесеного урядом проекту державного бюджету на 2001 рік, згідно з якою ще на рік буде продовжено чинність горезвісної 62-ї статті держбюджету 2000 року, що зупинила надання більшості пільг і соціальних гарантій, закріплених за ветеранами чинним законодавством. Прийняття статті 54 вкотре позбавить ветеранів заслужених пільг, насамперед права на звільнення або зменшення плати за житло, комунальні послуги, електроенергію, газ, паливо, які ветерани вже не в змозі сплачувати. Права на безкоштовне або пільгове користування телефоном, який життєво потрібний людям похилого віку та хворим.

Вражає лицемірство частини другої статті 54. Вона дає право місцевим радам, у тому числі, як правило тим, що мають дефіцити бюджетів, селищним, сільським і районним, приймати рішення про грошові виплати замість пільг. Таким чином уряд намагається перекласти відповідальність за виконання зобов'язань держави перед ветеранами на місцеві органи влади, не зарезервувавши в державному бюджеті кошти на ці цілі.

Не викликають довіри переможні реляції уряду щодо виплат заборгованостей з пенсій. Їх сплачують без урахування інфляції і без відповідної індексації. По суті, уряд розплачується з ветеранами знеціненою гривнею і навіть не ставить питання про збільшення мінімального розміру пенсії в 24,9 грн., який не переглядався з вересня 1999 р.

Уряд і гарант Конституції — Президент України нехтують конституційні норми, закріплені статтею 46 Конституції України, що пенсія має забезпечувати рівень життя не нижче прожиткового мінімуму, встановленого законом. Не випадково уряд подав проект закону «Про встановлення прожиткового мінімуму на 2000 рік» 22 червня 2000 р. У результаті затверджений Верховною Радою прожитковий мінімум в розмірі 270,1 грн. жодним чином не вплине на розміри пенсій, бо коштів на це в бюджеті 2000 р., який прийнято в березні, немає.

Надіславши до Верховної Ради проект бюджету на 2001 р., уряд не подав розмір прожиткового мінімуму на цей само рік, сподіваючись повторити нехитре шахрайство поточного року і затвердити прожитковий мінімум після прийняття бюджету, перетворивши його з конституційної гарантії на «орієнтир», який ні до чого не зобов'язує.

Враховуючи важке становище ветеранів, фракція Соціалістичної партії України «Лівий центр» заявляє:

— про неприпустимість прийняття статті 54 проекту державного бюджету на 2001 рік і повторного позбавлення ветеранів війни та праці заслужених пільг і соціальних гарантій;

— про необхідність передбачити в державному бюджеті на 2001 рік додаткові кошти в розмірі 2 млрд. грн. за рахунок зменшення коштів на погашення зовнішнього боргу і спрямувати їх на фінансування законів, які передбачають пільги і соціальні гарантії для ветеранів війни і праці;

— про неприпустимість прийняття бюджету без попереднього затвердження прожиткового мінімуму на 2001 рік;

— про назрілу потребу підвищення розміру мінімальної пенсії відповідно до рівня інфляції та індексу зростання цін.

Жодний пенсіонер не повинен отримувати пенсію менше за 118 гривень!

Лише негайно розв'язавши це питання, віддавши борг ветеранам війни і праці, Україна зможе ввійти в третє тисячоліття як справді незалежна й суверенна держава.

Голова фракції О. О. МОРОЗ.

Фізика — не політика. Її закони невмолимі

Чому кравець без... штанів

Економіка: проблеми галузі

Частка легкої промисловості у ВВП держави, за даними «Укрлегпрому», скоротилася протягом восьми років до дуже низького показника — двох відсотків. Нема чого дивуватися, адже третина швейних фабрик повністю зупинила роботу. А з тих, що працюють, майже половина (45 відсотків) — збиткові. Тим часом швейники виявляють бажання підтримувати одне одного.

Одягнувся сам — одягни сусіда

ВАТ «Вінницька швейна фабрика «Володарка» виступило з ініціативою: подати руку допомоги фабрикам, які не працюють. Керівник підприємства, досвідчений господарник Леонід Гавриш звернувся до редакції з проханням повідомити про це в газеті. Вінниччани навіть девіз придумали до свого почину: «Одягнувся сам — одягни сусіда». Тобто допоможи йому налагодити виробництво так, як це зробив у себе. Звернення, зрозуміло, спрямоване до лідерів галузі. Саме на їх підтримку сподіваються ініціатори почину: «Поодинці, — каже Л. Гавриш, — клубок проблем галузі ніколи не розмотати».

Перш ніж вийти з пропозицією на люди, ініціатори випробували її на ділі. Тепер мають про що говорити. Місцева фабрика спортивного одягу «Динамо» з їх допомогою змінила убогу одежину на пристойне вбрання. У ньому, як мовиться, не сором на люди показатися. Продукція, що її нині виробляє фабрика, — такої якості, як того вимагає європейський ринок. Там і продають її. У себе також. Зміни на підприємстві сталися разючі: «динамівці» самі себе не впізнають. Побільшало робочих місць. Розширився асортимент. А обладнання яке...

Три роки «Володарці» потрібно було на те, щоб «одягти» сусіда. Навіщо їм був цей клопіт? Де кошти взяли? Гавриш на таке лиш усміхається. Три роки тому йому хотілося плакати. Хочете вірте, хочете ні — такий він чоловік: не міг байдуже спостерігати за тим, як на очах занепадає ... його колектив. «Не дивуйтеся, що так кажу, — продовжує розмову Леонід Тарасович, —колись на «Динамо» я працював довгий час, звідти, до речі, перейшов на «Володарку».

Грошей позичили за кордоном. Позичав Гавриш. З ними ціла історія. По кредит звернувся до зарубіжного партнера — керівника добре знаної у Європі німецької фірми «Лего». На здивування самого Леоніда Тарасовича, німці піддалися на його авантюру: надали «Динамо» чималий товарний кредит, сума якого становила 2,5 мільйона німецьких марок. Умови — годі шукати кращих: без будь-яких відсотків та ще й строком на цілих три роки. Наші банки на таких умовах не дали б і ламаного гроша. Гавриш каже, що перед тим вони брали для себе позичку в обласному відділенні «Укросоцбанку», — вона коштувала підприємству 24 відсотків річних. «Динамо» навіть заставу не оформляло: «Що з голого взяти». Взагалі не мали жодного клопоту з оформленням документів. Позичку їм дали під чесне слово.

— Я вас зовсім не знаю, — казав при зустрічі керівник німецької фірми директору «Динамо», — тому й не можу вимагати якихось гарантій. Але гроші даю, бо вірю Гавришу.

Інформація до роздумів. Занепад швейної галузі розпочався не сьогодні й не вчора. Не можна не погодитися із спеціалістами: більшість фабрик перейшла до нас у спадок від колишнього Союзу роздягнутими до нитки, із морально застарілими обладнаннями та технологіями. На них шили те, що носити нам не хотілося. Якщо ми шукали костюм, то австрійський чи югославський. Сорочку — румунську або болгарську. За американські джинси за ціною не стояли: тільки б придбати. Бо почувалися в такому вбранні людьми. Та й зносу йому не було.

Одне слово, протистояти масовій інтервенції іноземного ширвжитку вже в наш час було нічим. Швейники здебільшого, як кажуть, здалися без бою. Щоправда, не всі. Вижили ті, хто зумів переоснастити виробництво і довести, що й ми не ликом шиті. Але таких, на думку спеціалістів, дуже мало — приблизно 10 відсотків. Згадана «Володарка» — серед них.

Візитка «Володарки». У фабрики нині добра репутація. Шиють так майстерно, що чоловічі костюми, для прикладу, не соромляться одягати навіть англійські денді: у «Володарки» контракт з відомою фірмою «Валді». Продають чоловічий одяг — костюми й брюки —у США, Австрії, ще деяких країнах. Найбільше — у Німеччині: крім чоловічих виробів, німці ще замовляють одяг для жінок — брюки й блузи.

Створювали ВАТ на базі колишньої швейної фабрики. Тут колективна форма власності: контрольним пакетом акцій розпоряджається трудовий колектив. Нині з конвеєра щодня сходить 4000 одиниць виробів (режим роботи двозмінний). Торік за такий само час шили 2,5 тисячі одиниць. Зарплата теж зросла: протягом року на сто гривень, нині щомісяця у середньому отримують 380 гривень. Десять років колектив очолює заслужений працівник промисловості України Леонід Гавриш. Саме з ним пов'язують зміни, що сталися за цей час на фабриці.

Скроїти б... програму

Зовсім недавно Л. Гавриш очолив гільдію українських виробників одягу. А незадовго до того у швейників з'явилася ще одна організація — Українська асоціація працівників легкої промисловості («Укрлегпром»). Леонід Тарасович сподівається, що спільними зусиллями врешті-решт вдасться привернути увагу до галузі, яка в умовах ринкової економіки сприяє розв'язанню багатьох економічних та соціальних проблем. Потрібна державна програма її відновлення. Окремими заходами, на думку співрозмовника, хоч би як старалися, нічого не доб'ємося: надто тонко прядуть швейники.

Гавриш сам ладен засукати рукави, долучившися тим самим до її розробки. Знає, кого ще з досвідчених господарників можна залучити до цього. Власне, вже може вносити пропозиції. Каже, що починати треба з конкретики. Одним із перших пунктів має бути передбачено надання пільгових кредитів підприємствам, які братимуть на «буксир» лежачі фабрики. «Хіба не дивуватиметеся: іноземні партнери вірять тобі на слово, не бояться давати великі кошти, а держава не хоче й на копійку знизити кредитні ставки».

Директор «Володарки» Л. Гавриш і головний інженер В. Андросова

Поки нитка зв'яжеться (а може, й не зв'яжеться), «Володарка» продовжує своє: взялися допомагати далеким сусідам — колективу швейників з райцентру Бар. Років десять тому там збудували чудові виробничі приміщення, до того ж за проектом спеціально для швейної фабрики. У світлих просторих цехах здебільшого панує тиша: підприємство ледве тягне свою нитку. Спеціалісти «Володарки» уже підрахували: щоб «підтягти» банкрута до свого рівня, треба не мало — не багато — приблизно три мільйони доймарок.

Головний інженер «Володарки» Віра Андросова, яка не раз бувала в Бару і знає там ситуацію не гірше, ніж на власному підприємстві, каже: «Повірте, ми добре знаємо, яке обладнання потрібне для цієї фабрики, знаємо, де його придбати, як змонтувати і т. д. Усе впирається в кошти. Кредит банкруту не взяти — як не дістати зірку з неба. «Опікун» готовий заручитися за бідного «родича», за умови пільгового кредитування. Але таких кредитів швейникам не дають.

Деколи відмовляють з такої причини: мовляв, ви ж одягаєте не своїх громадян, а іноземців, то про що з вами можна говорити? Справді, приблизно 80 відсотків продукції «Володарка» експортує. Не тому, що так хочеться керівнику чи ще комусь. Власний ринок бідний: не до вбрання нашим людям, на хліб вистачило б... «То що, шити на склад...» Без співпраці з іноземними партнерами взагалі не можна. У цьому переконували мене і директор, і головний інженер, а особливо Наталія Роптанова, вона очолює цех, де проектують нові моделі одягу. Геть усе обладнання, встановлене на фабриці, каже Наталя Василівна, зарубіжне: наша промисловість, не повірте, навіть голок до швейних машин не виробляє.

Якщо ініціатива вінничан не здобуде підтримки на державному рівні, бідні швейники й надалі, даруйте, залишатимуться без... штанів. А тим, хто хотів би приміряти костюми «Володарки», можуть зробити це у фірмових магазинах, що є у Вінниці й Києві. Вбрання можна замовити й на фабриці: тел. (0432) 26-57-06.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Фото Віктора КРАВЧЕНКА.

Газ — це передусім політика

Наприкінці тижня керівник «Укртрансгазу» візьме участь в урочистостях з нагоди 40-річчя «Білтрансгазу». Для представника України це буде свято зі сльозами на очах: обсяги додаткового транзиту газу через територію Білорусі можуть становити 30 млрд. кубометрів. Отож, за словами президента «Білтрансгазу» Петра Пєтуха, наша країна може втратити до 25% обсягів транзиту газу.

Хоча, згідно із заявами представників «Білтрансгазу», не всі поставки через Білорусь здійснюватимуться за рахунок скорочення обсягів транзиту через Україну. Можливо, під час урочистостей українська делегація спробує про щось домовитися з Білоруссю. Але малоймовірно, що ці переговори будуть для України успішні... Кажучи про добрі стосунки з українськими партнерами, пан Пєтух розповів таку історію: «В нас є умільці, які можуть робити врізання для відведення газу, навіть не знижуючи тиску в трубі. Українські партнери до нас зверталися, і ми не раз робили такі врізання на їхній території». В неофіційних розмовах представники Білорусі, до речі, пояснювали небажання російської сторони будувати газопровід через територію України саме тим, що українці крадуть газ.

Сьогодні транзит газу через Білорусь, за словами Петра Пєтуха, становить 26 млрд. кубометрів, а наступного року обсяги транзиту мають збільшитися на 2 млрд. кубометрів. Та після введення в експлуатацію другої гілки газопроводу Ямал — Західна Європа та будівництва перемички Кобрин—Вельке-Капушани транзит через Білорусь може зрости до 80 млрд. кубометрів. Можливо, будівництво цієї гілки білоруська сторона здійснить уже наступного року — довжина перемички становить 70 км, а, за словами Петра Пєтуха, за день споруджують 1 кілометр газопроводу.

Звісно, в позиції, яку зайняв «Газпром» стосовно Білорусі та України, присутній серйозний політичний момент. Росію і Білорусь знову захлеснула хвиля інтеграції. 14 листопада відбулося засідання російсько-білоруського союзного уряду, на якому було ухвалено рішення запровадити єдину валюту з 1 січня 2005 року. Впродовж трьох років функцію єдиної валюти виконуватиме російський рубль, а потім буде створено спеціальну союзну валюту. Емісійний центр знаходитиметься у Москві. Крім того, на засіданні союзного уряду розглядалося питання можливого введення Білоруссю з початку наступного року єдиних митних зборів з Росією. Протягом кількох років існування митного союзу білоруська сторона не погоджувалася повністю уніфікувати ставки мит з Росією. Проте після заяви Путіна про визнання парламентських виборів у Білорусі Лукашенко погодився на повну уніфікацію мит. Тоді «Газпром» і почав виявляти особливі симпатії до білоруської сторони.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Клінтон розмовляв по телефону з Арафатом 50 хвилин

Президент США Білл Клінтон укотре наполегливо переконував палестинського лідера Ясіра Арафата покласти край арабо-ізраїльському конфліктові. Телефонна розмова тривала майже 50 хвилин після прибуття президента Америки до Брунею на форум Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. Держсекретар США Мадлен Олбрайт після тої телефонної розмови також переконувала прем'єр-міністра Ізраїлю Ехуда Барака всіляко сприяти врегулюванню конфлікту.

Однак учора було заявлено, що Ізраїль покінчить із політикою вижидання і незабаром перейде до активних дій щодо палестинців. Заяву зроблено після вбивства минулого понеділка чотирьох ізраїльтян. Тим часом у нових сутичках на Західному березі річки Йордан і в секторі Газа було вбито четверо палестинців...

Ехуд Барак, повернувшись із Вашингтона, готує проведення екстреного засідання кабінету міністрів. Окрім того, Ізраїль уже заблокував виїзд із палестинських поселень. На їхню територію можуть потрапити лише вантажівки з продовольством, медикаментами чи гуманітарною допомогою.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Рекомендації, що переходять у вимоги

У Ризі відбувся семінар «Боротьба з корупцією в перехідний період». Тема актуальна: в дослідженні, опублікованому Світовим банком, зазначено, що високий рівень політичної та економічної корупції у Латвії може створити загрозу здійснюваним реформам.

На відміну від Литви, наприклад, ступінь корумпованості на адміністративному рівні тут нижчий, ніж на законодавчому. В країні надто значний вплив великих фірм на прийняття тих чи тих законів. Відповідно, так званий «індекс розкрадання держави» для Латвії дорівнює 30 пунктам. Для порівняння: в Словенії він становить лише 7 пунктів. І те, що, приміром, Росія випередила Латвію (32 пункти), аж ніяк не втішає. Адже Росія не стоїть у черзі на прийом до Європейського союзу і не вимагає його коштів із структурних фондів.

Рада іноземних інвесторів рекомендує латвійському урядові поміняти підвладних політичному впливу держуповноважених у радах великих підприємств. У таких випадках у Латвії воліють казати про «конфлікт інтересів». Проте за розмовами не настає покарання. Найчастіше все пояснюється новинкою юридичної термінології — «формальним порушенням закону».

Рекомендовано також створити Бюро боротьби з корупцією, доручивши йому не тільки збір інформації, а й кримінальне переслідування корупціонерів. Запровадити «нульові декларації» посадових осіб (розмови про це тривають уже не перший рік), створити єдину систему державних замовлень (сьогодні її роздріблено по міністерствах), налагодити ефективну аудиторську перевірку урядових і муніципальних структур (Держконтроль Латвійської Республіки вочевидь не може впоратися з цим завданням).

Потрібно не тільки побороти багатоголового дракона корупції, а й прискорити приватизацію. Зокрема, продати 10% акцій газового концерну, розпочати приватизацію морського пароплавства, укласти договір з консультантами з приватизації нафтотранспортного концерну.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Наша пенсіонерка позбавила Хілларі спадку

Першій леді США так і не доведеться вступити у володіння трикімнатною квартирою в шахтарському місті Павлограді, яку їй заповіла місцева пенсіонерка, передає «Эхо Москвы». У такий спосіб старенька хотіла підтримати Хілларі, коли та переживала скандал через Моніку Левінськи. Приймаючи це рішення, немолода жінка навіть уявити не могла, через які випробування їй доведеться пройти: мало того, що вона стала знаменитістю у своєму місті, так ще й журналісти протягом багатьох місяців просто не давали їй проходу. І от нерви пенсіонерки не витримали — вона змінила заповіт і позбавила спадку дружину американського президента.

Пожежа почалася не в тунелі

Представники поліції Австрії вважають, що фунікулер, на якому загинули 159 осіб, міг бути несправний ще до того, як увійшов у тунель, повідомляє АФП. Синтетичний матеріал, знайдений на рейках, дає змогу припустити: вогонь спалахнув до входу потягу в тунель, але причини займання все ще залишаються неясними. Досі було сформульовано кілька припущень: у вагоні знаходилося дизельне паливо; в потязі були феєрверки та петарди; пасажири везли балони з побутовим газом; займання сталося через кинуту цигарку тощо.

Коли корупція заважає працювати

Цей об'ємний документ, що займає чотири газетні шпальти, став підсумком тримісячної роботи створеної за указом президента Е. Шеварднадзе спеціальної антикорупційної групи.

Як заявив керівник групи, голова Верховного Суду Грузії Володимир Чантурія, необхідність розробки програми боротьби з корупцією була обумовлена насамперед тим, що в Грузії масштаби корупції досягли таких розмірів, що серйозно порушено нормальну роботу багатьох державних інститутів.

Вважають, що треба підготувати законопроект про внесення змін до Кримінального кодексу країни, згідно з яким власність, придбана на доходи, отримані злочинним шляхом, підлягатиме конфіскації. Поданий документ є лише проміжним, і на його основі буде розроблено повноцінну Національну антикорупційну програму.

Тим часом стали відомі перші заходи, на проведенні яких наполягатиме антикорупційна група.

Підготовлений документ передбачає, зокрема, представленими високопоставленими власниками збудованих або таких, що будуються на території країни, житлових та інших будівель у Міністерство податкових надходжень Грузії до першого грудня 2000 року декларацій про свої доходи. На тих, у кого в деклараціях рівень доходів виявиться нижчий, аніж витрати на збудовані чи такі, що будуються, будинки, чекають серйозні неприємності.

Крім того, сказав Чантурія, відповідно до основних напрямів Національної антикорупційної програми до 15 грудня МВС Грузії доручено подати пропозиції з ліквідації на автомагістралях країни і стаціонарних, і тимчасових постів дорожньої поліції. Відповідно до схваленого главою держави документа інспекторам дорожньої поліції заборонено зупиняти на дорогах автомашини, крім тих випадків, коли водій порушує правила дорожнього руху або коли є вагомі підстави підозрювати наявність злочину.

До боротьби з корупцією в Грузії залучено навіть відомого мецената і бізнесмена Джорджа Сороса, який заявив у Тбілісі, що його фонд надаватиме підтримку реалізації антикорупційної програми. Нинішня економічна ситуація в країні справила на Джорджа Сороса, за його словами, «гнітюче враження».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Москва

Дзержинський у подарунок

Лідер фракції СПС у Держдумі Борис Нємцов подарував своєму колезі-аграрію Харитонову на день народження зменшену копію пам'ятника Дзержинському. Нинішньої весни в Держдумі саме з ініціативи Харитонова порушували питання про відновлення пам'ятника, який було демонтовано 1991 року.

■ Кишинів

Молдова може залишитися без президента

За два тижні до виборів президента Молдови, призначених на 1 грудня, ніхто не виявив бажання балотуватися на цей пост. Згідно із внесеними до Конституції поправками президента країни обирає парламент.

■ Нікосія

Затримали 38 нелегалів

Влада Кіпру затримала 38 курдських, сирійських та іракських нелегальних іммігрантів, які прибули на острів уночі рибальським човном.

■ Луанда

Повстанці збили літак

Повстанці ангольського угруповання УНІТА стверджують, що вогнем засобів ППО вони збили літак Су-27 армії Анголи з бортовим номером 272. Він упав і розбився по дорозі на базу ВПС Анголи в Катумбете. За даними УНІТА, літаком керував російський льотчик, якому вдалося врятуватися.

■ Ранчі

В Індії з'явився новий штат

Зі складенням присяги на вірність губернатором Прабхатом Кумаром у північ з 14 на 15 листопада в Індії стало на один штат більше. Населення новопроголошеного 28-го штату Джаркханд становить 21,84 млн. осіб, його площа — 79,714 кв. км. Він відокремився від штату Біхар, що на північному сході Індії.

■ Пхеньян

Ледь не розпочали війну на морі

Влада Північної Кореї заявила про інцидент у територіальних водах країни. За повідомленням північнокорейської сторони, чотири військові кораблі Південної Кореї вторглися у територіальні води КНДР, що ледь не призвело до збройної сутички. Південна Корея заперечує факт вторгнення своїх суден у територіальні води КНДР.

■ Маямі-Дейд

Перерахунок приніс Гору 6 голосів

Найнаселеніший округ Флориди Маямі-Дейд оголосив остаточні результати підрахунку голосів, виключивши при цьому можливість ручного перерахунку всіх виборчих бюлетенів. Перерахунок близько 6 тис. бюлетенів приніс демократові Альбертові Гору лише 6 додаткових голосів і жодним чином не змінив рейтинг Джорджа Буша. Отже, у Флориді залишилося лише два округи — Бровард і Палм-Біч, які ще не оголосили результати ручного перерахунку голосів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Сільські вісті

Наче віником виметено...

У селі Степанівка, що за 25 кілометрів від Вінниці, усі дороги ведуть на кукурудзяну плантацію. Урожай качанистої, власне, вже зібрали та ще й непоганий — на круг вийшло понад 30 центнерів. Однак комбайни без огріхів не працюють. Зачистка площ, пояснили у правлінні місцевого ТОВ «Агрошанс» — це така само робота, як оранка чи сівба. Аби селяни швидше впоралися — заохочують, залишають їм частину зібраної продукції.

— На наших полях, як віником виметено, — коментує ситуацію начальник управління аграрної політики облдержадміністрації Василь Черній. — Збирають усе до корінця. У більшості господарств зачистка площ стала обов'язковою.

До речі, масове збирання буряків і кукурудзи уже завершено — такої золотої осені, як нині, гріх було цього не зробити.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Найсолодші буряки на Волині

Найвищий в Україні відсоток виходу цукру — більш як 13 з половиною — мають волинські цукровари нинішнього бурякозбирального сезону. Господарники області накопали майже 600 тисяч тонн солодких коренів. А на цукрові заводи об'єднання «Волиньцукор» уже надійшло понад 500 тисяч тонн буряків. Половина зданого врожаю припадає на одноосібників та фермерів. Цукровари краю уже виробили 70 тисяч тонн солодкого піску, що у кілька разів перевищує потреби області.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Як цар вішав Мазепу

Погляд з XVIII століття

У Вишеньках на Чернігівщині... листопадовий день 1708 року. На базарній площі зібрався місцевий люд, козачки та козаки, старшини. Московські стрільці завершують упорядковувати шибеницю.

— Мазепу вішатимуть?

— Та ще не підвезли...

— А спіймали?

— Хтозна...

...Це один з епізодів фільму з робочою назвою «Мазепа», який знімає відомий кінорежисер Юрій Іллєнко з середини жовтня у Коропському районі на Чернігівщині.

— Намагаємося робити зйомки цього епізоду відповідно до того дня, що був у 1708 році, — сказав він.

У Вишеньках уже знято весілля на пагорбі біля Успенської церкви. Місцевий палац Рум'янцева-Задунайського, який височіє над Десною, нагадує спалені О. Меншиковим хороми резиденції гетьмана, а тому в його стінах камера зафіксувала зустріч Мазепи (актор Богдан Ступка) з його коханою Мотрею (київська школярка Катя Лісовенко).

Замість справжніх батуринських церков горіли в центрі Вишеньок майстерно виготовлені макети.

— Через брак коштів доводиться багато домальовувати, — розповідає директор фільму Володимир Князєв. — Можливості наші обмежені. Деякі епізоди передаємо образною мовою символів.

Полтавська битва на придеснянському лузі має також відбутися з урахуванням вищесказаного. В армії Іллєнка 130 професіоналів з кіностудії імені О. Довженка та майже 500 місцевих жителів, які охоче грають ролі московських стрільців, козаків, старшин. Грати в масовці приїжджають навіть мешканці райцентру. На жаль, зйомки поза Вишеньками почалися лише у серпні, а тому цього року фільм завершити не вдасться. Чернігівська сонячна осінь все ж подарувала кінематографістам чудові миттєвості, вдало зняті сюжети. Усі сподіваються, що вони стануть надійним фундаментом кінострічки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: Ю. Іллєнко «на ешафоті» дає останні розпорядження акторам.

Фото автора.

Гарна Маша... А де ж наша?

Репортер

«Машу, Машу!» — скандувала моя дворічна донька і навідріз відмовлялася засинати. В надії позбутися повинності по сто разів, як на зіпсованій платівці, повторювати «не сідай на пеньок» та «не їж пиріжок», я вирішила придбати цю казку на книжковому ринку. Нехай собі роздивляється малюнки та згадує текст самостійно.

Відтак я поїхала на столичну «Петрівку», де можна дешевше купити все — або майже все — з пропонованого київськими та російськими видавництвами.

Підходжу до ятки з дитячими книжками. Мою мучительку-Машу представлено, як то кажуть, в асортименті: в найрізноманітнішому форматі, в перекладі різних письменників, повний варіант і скорочений, у збірках і в «одиночному» виконанні, у м'якій обкладинці та в твердій, як правило, прекрасно ілюстровану, на гарному папері і на ще кращому.

Ціни коливаються від гривні 80 копійок до семи гривень. Після хвилини вагань зупиняю вибір на невеличкій цупкій «картонці», віддрукованій у Словаччині. На розвиток теми купую за 6 гривень «Три ведмеді» в перекладі Льва Толстого з чудовими портретами всіх трьох клишоногих.

Очі інстинктивно шукають найдешевшу на розкладці книгу. Вона коштує 60 копійок і розходиться досить жваво. Середньостатистична мама, яка отримує 18 гривень з копійками декретних, навряд чи зможе придбати дороге видання. Навіть найпотрібніше і найкорисніше. З огляду на це «Махаон-Україна» зробив безпрограшну ставку на випуск дешевих, малоформатних, щедро ілюстрованих книжок. Є серед них суто західні моделі — адаптовані (спрощені) версії творів світової класики, приміром «Собору Паризької богоматері». Хоча, як на мене, малеча навряд чи зрозуміє, через що страждав нещасний карлик Квазимодо.

В іншій «дитячій» розкладці цікавлюсь у молодого продавця, що з цієї розкоші друкують в Україні.

— Аж нічого, — чую у відповідь. — «Махаон» друкував раніше за кордоном, зараз здебільшого — в Москві.

Росіяни швидко переорієнтувалися на українські ринки, видають українські казки, абетки, словники, навіть дитячі енциклопедії — і «Росмэн», і «Махаон» — почали друкувати в українському перекладі. Між іншим, україномовну «Велику ілюстровану енциклопедію школяра» розібрали вмить, а коштує вона недешево — 45 гривень.

Є ще один привід для оптимізму: з'явились на «Петрівці» чудово оформлені українські казки, віддруковані у традиціях російськомовних регіонах. Приміром, доступні за ціною «Кресало», «Покотигорошко», «Бридке каченя» Донецького видавництва «Профпресс» могли б скласти гідну конкуренцію російським аналогам.

Вирощувати сопливих інтелектуалів складно. Хочеться попросити допомоги не лише матеріальної, а й методичної. В Міністерства освіти, приміром. Бо складається враження, що наші немовлята народжуються одразу з портфеликом і зі знанням азів англійської. Вихователі дитсадків знайдуть на «Петрівці» в кращому разі сухі методички радянського зразка. Хіба не позаздриш росіянам, читаючи напис на палітурці: «Золотая коллекция детского сада. Программа развития и обучения дошкольника. От года до шести». Зміст виправдовує обкладинку: прекрасні ілюстрації і текст не казенно-зарозумілий — розрахований і на колективних вихователів, і на батьків. Знайомі з дитинства персонажі — Вінні-Пух та Паць — допоможуть малюкові вивчити і кольори, і форми, й пори року, й дієслова...

Крізь натовп пробирається якийсь спритний молодик і вигукує мені мало не у вухо: «Засоби від тарганів, мишей та пацюків!».

Утім, величезній крамниці просто неба таргани не загрожують, в неї свої проблеми — негода та пил. Пил в'їдається в палітурки та сторінки міцно, намертво, і за кілька тижнів лежання на прилавку новенький томик стає схожим на зачитану бібліотечну книгу. Краще б уся ця краса продавалася в затишній крамниці, складена в охайні стоси чи виставлена під склом на вітрині. Але тоді моя знайома Маша вже не коштувала б так дешево.

Ганна РОМАНЦОВА.

(Далі буде.)

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Теорема буття

Троянди й солоні огірки

Вона сиділа сама на людній площі. На обличчі — сліди колишньої вроди: її не розмили ні старість, ні скромний одяг. Дивовижна шляхетність дисонувала із сумкою порожніх пляшок, що тулилася до її ніг. Я зустріла її сумний погляд і... присіла поряд.

— Не дай, Боже, вам прожити наше життя. Мені вже 86, а історії вистачить на довгі серіали. Вчителькою пропрацювала більш як тридцять років. Щасливі були літа, бо була комусь потрібна. А зараз... Розвіяло життя моїх діточок по Україні й Росії. Я ними пишаюся — всі позакінчували інститути, мають сім'ї. Та рідко навідуються. Відчуваю, люблять мене, але, може, соромляться зізнатися, що грошей на дорогу не вистачає. У мене син — професор. Його всі поважають в інституті, колись і по телевізору показували. Прийшов торік на день народження з букетиком ромашок і заплакав: «Не маю навіть грошей Вас привітати. Скоро піду пляшки збирати». А я тільки опустила голову, дала йому п'ять гривень і кажу: «Не личить професору плакати».

Часто згадую наш великий будинок. Давно це було. Сім'ю нашу розкуркулили, батьків заслали до Сибіру, а ми з сестрою мало не пропали. Скільки разів доводилося на новому місці розпочинати життя спочатку! Сама я родом з Чернігівщини. Сімдесят років тому, коли навчалася в Харкові, зустріла льотчика. Красивий, високий, білявий — як же не закохатися! Та боялася навіть заговорити з ним, щоб не зіпсувати йому кар'єру та життя. Все-таки — «дочка ворога народу». І подалі від гріха — поїхала до Києва. А він через кілька років приїхав і запропонував вийти за нього заміж. Хіба ж буває більше щастя? — думалося тоді. А потім інститут, діти... І війна. Ой, лихо, не згадувати б її, та як подивлюся на шрам на обличчі сина — серце в самої рветься. Їхали ми тоді до Сталінграда і потрапили під бомбардування німецьких літаків. Мало хто лишився у живих, а ми врятувалися з того «потяга смерті». Після війни ростила своїх дітей та вчителювала. Багато сиріт після війни лишилося — за всіх серце боліло, а учні називали мене не по батькові, а «мама Марія». Збиралися у мене у вихідні — і гомонимо, гомонимо аж до ранку. Коли разом святкували дні народження, квіти завжди лишали мені. А які були випускні бали — і печаль, і радість. Усі обіцяли не забувати, та де там! Доля розмила по світах. Рідко хто заходить до мене. А колись на Хрещатику переді мною впав на коліна чоловік із букетом троянд і почав... освідчуватися в коханні. Моїми улюбленими віршами класиків. Боже, це ж мій колишній учень, з яким ми не бачилися 30 років! Троянди засушила — як згадку про далекі й безповоротні літа...

Як би дожити до ювілею — чотири роки лишилося. Було б здоров'я. Та й гроші, звичайно. Пенсія у мене — з голоду можуть ноги попухнути. А ще за квартиру платити. Тому викручуюся — збираю пляшки. До речі, за них маю більше, ніж за оцінену «трудову біографію». Інакше б... Недавно знайома продала квартиру і подалася до монастиря. І я вже було зібралася, та сусіди не пустили. Кажуть, холодно в келіях та й серед молоді довше проживете, ніж з черницями. У лікарів давно не була. Солоним огірком лікуюся від грипу, він розсмоктує і мої набряки на ногах. Прикладу, а до ранку весь біль стихає. Якби ще щось і до серця...

А ще минулого місяця донька з Росії дзвонила. Тільки запитає: «Мамо, як Ви?» — і я не можу стримати сліз...

Записала Наталя ЯРЕМЕНКО.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311210.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com